

K §. 85 kaz. zakonika.

(Določba c. k. kasacijskega dvora.)

Ostrupljenje tuje živine z namenom, da bi se potem njeno meso posebno cenó kupilo, ni goljufija, ampak hudobno poškodovanje tuje lastnine.

N. in M. H. bila sta zatožena zaradi zločina javnega nasilstva, ker sta hudobno poškodovala tujo lastnino po §. 85 a kaz. zak.; ta zločin pa sta izvršila s tem, da sta s hudobnim namenom krave dvema kmetoma v G. z mišico (arzenikom) ostrupila in tako lastnikoma čez 25 gld. škode napravila. C. k. okrožna sodnija v T. je z razsodbo od 6. julija 1880, št. 4952, obsodila oba zločince zaradi hudodelstva goljufije po §§. 197 in 200 kaz. zak. V motivih svoje razsodbe se je sodni dvor gledé kvalifikacije dejanja, ki je bilo podlaga razsodbi, izrazil, „da se niti iz preiskave, niti iz obravnave ni moglo ničesar razvideti, kar bi bilo dopuščalo sklepati, da sta zatoženca iz maščevanja ali sovražtva svoj čin izvršila, in da sta imela namen le poškodovati tujo lastnino, brez vsakega ozira na svojo lastno korist. — Zategadelj se v tem slučaju o zločinu javnega nasilstva po §. 85 a kaz. zak. govoriti ne da, ker manjka ravno zahtevanega hudobnega naklepa. To dejanje pa je vendar zločin goljufije, ker sta zatoženca ostrupljenje živine na skriven, t. j. zvijačen način izvršila v namen, da bi potem od lastnikov napačno jima predstavljaše, da so krave na živinske kugi poginile, in da se njih meso in koža ne more več rabiti, pogineno živino za sila malo ceno kupila, in da sta na ta način zapeljanima lastnikoma napravila čez 25 gld. avst. velj. škode.“ —

Proti tej razsodbi vložilo je državno pravdníštvo na podlagi §. 281 odst. 10 kazensko-procesnega reda ničevnostno pritožbo.

C. k. najvišji sodnijski in kasacijski dvor je pod predsedníštvom dvornega svetovalca Wierzbickega v javnej obravnavi dné 27. novembra 1880, vjemaje se z izpeljavanjem generalnega odvetnika pl. Simonowicza, ugodil ničevnostnej pritožbi državnega pravdníštva in odstranivši prvosodnijsko razsodbo zatoženca obsodil zarad zločina javnega nasilstva po §. 85 kaz. zak.

Razlogi:

C. k. državno pravdnništvo se je sklicevalo na ničevnostni uzrok §. 281, odst. 10. kazenskega procesnega reda in se opiralo na to, da je sodnijski dvor, ko je vendar zatožba proti N. in M. H. obsegala zločin javnega nasilstva v smislu §. 85 lit. a in b, kaz. zak. in da-si je ón (sodni dvor) tudi vse zakonité znake tega zločina našel, vendar-le napačno to dejanje kot zločin goljufije smatral, ter ga podložil zakonu, ki se ne more v tem slučaju vporabljeti. Kar se tiče zločina javnega nasilstva, je ničevnostna pritožba vsakako utemeljena. Osobito je prvi sodni dvor pri svojej rzsodbi kot dokazano si mislil, da je N. H. po navodu M. H. kravo Janeza V. premišljeno z mišico ostrupil, in tako slednjemu s tem čez 25 gld. škode napravil; da je dalje zatoženi M. H., ki se pri dejanji N. H. ni le kot prouzročevatelj marveč tudi kot pomagáč udeležil, vrh tega še Janeza in Antona P. a živino premišljeno z mišico ostrupil in da je vsled tega Janez P. imel čez 25 gold. škode. Vendar sodni dvor določena kaznjiva dejanja ni kot zločine javnega nasilstva po §. 85 kaz. zak., ampak le kot zločine goljufije po §§. 197 in 200 kaz. zak. iz tega uzroka kvalificiral, ker „se niti iz preiskave niti iz obravnave ni moglo ničesar najti, kar bi dopuščalo sklepati, da sta zatoženca iz maščevanja ali sploh iz sovražtva proti poškodovanim to storila, in da je bil njih namen le poškodovati tujo lastnino, brez vsakega ozira na lastno svojo korist“, in ker ima na drugej strani to dejanje tudi v sebi dejanstvo goljufije gledé na to, da sta zatoženca ostrupljenje na skriven (zvijačen) način izvršila z namenom, da bi potem od lastnikov napačno jim predstavljaje, da je živina na živinskej kugi obolela in da se njih meso in koža ne more več rabiti, mrhovino za sila malo ceno kupila, in da sta na ta način zapeljanim lastnikom napravila čez 25 gld. škode.

Mnenje prvega sodnika pa se ne more nikakor kot pravo in zakonu ugajajoče izpoznati, ker se izrazu „hudobno poškodovanje“ v §. 85 kaz. zak. tak postransk pomen ne sme pridevati; pod tem izrazom se morájo marveč tu, kakor tudi na drugih sorodnih mestih zakona, kakor v §. 83. kaz. zak., v nasprotji s samo malomarnimi dejanji, umeti vsa premišljena, t. j. z zavestjo krivičnosti izvršena poškodovanja reči, naj je tudi končni namen

obrnen na smoter, ki presega poškodovanje kakor n. pr. da se činitelj obogati. Ker torej prva sodnija, opiraje se na svoje napačne prayne nazore, znak hodobnega poškodovanje negira in dejanje, katerega se dolžita zatoženca, kot goljufijo kvalificira, je istina, da se je dejanje o katerem se mora soditi, podvrglo zakonu, ki se ne sme tu vporabljati. Pri tem pa se more še pomisliti, da bi bil tudi potem še žaljen zakon, če bi v zatožbi stoječe dejanje razun znakov delikta po §. 85 kaz. zak. tudi še one goljufije v smislu §§. 197 in 200 kaz. zak. v sebi imelo, ker se v slučajih, kedar jedno in isto dejanje stoji pod mnogimi kazenskimi določili, morajo vporabiti ona zakonita določila, ki zapovedujejo ostrejšo kazen (§. 34 kaz. zak.). Ako se primerjata §§. 202 in 86 kaz. zak., kaznovati se ima nedvomno zločin javnega nasilstva ostreje, ker je pri zadnjem kazen težka ječa, pri prvem pa le ječa.

Raznosti.

(Imenovanje in premeščanje.) Pravni praktikant g. Hinko Frankovič imenovan je avskultantom za Kranjsko. — Sodnijski pristav g. dr. Ivan Pekolj premeščen je iz Paterniona v Maribor d. o. D.

(Josip Piller †.) Umrl je v Ljubljani c. kr. deželne sodnije svetovalec v pokoji Josip Piller v 78. letu svoje starosti.

(Uradni denar ni nadomestljiva reč.) Na Nemškem razposlal se je oblastnijam pred kratkim važen odlok državnega sodišča, vsled katerega je vsaka poraba uradno prejetega denarja v lastni prid uradnikov, izvzemši da se takoj zmenja, izneverjenje tega denarja, jedno, če ima tudi voljo ga koj nadomestiti. Najvišji sodni dvor pravi, da je tem denarjem lastnost nadomestljivosti odvzeta in splošna pravila o izneverjenji nadomestljivih reči imajo pri uraduem izneverjenji le omejeno veljavo.

(Telegrafična prošnja za pomiloščenje.) Pred kratkim prišla je praška „Politik“ zanimiv dogodjaj, ki se je vršil mej brzozavnim uradom v Semlinu in dunajskim dvornim. Po 1. uri popoldne prisopel je upehan znani odvetnik in obče hvaljeni zagovornik v brzozavni urad v Semlinu in prosil, naj bi si dobili direktno zvezo z dunajskim dvorom, ker gre, dejal je, za življenje in smrt. Takoj se je uslišala njegova prošnja in on je oddal na cesarja brzozjav naslednjega sodržaja: „Star mož čistega značaja, katerega je tat okradel, sprejel se je s tatom; mož pa je porabil pri tej priliki svoje orožje in ustrelil, a zadel je mesto tatu ženo njegovo, ki se je takoj mrtva zgrudila. Vsled tukaj obstoječega standrechta začelo se je takoj